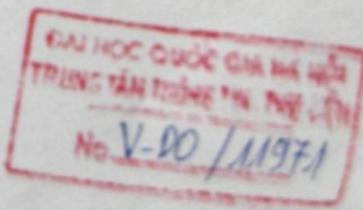

N&-K
2003

NGUYỄN ĐỨC KHẢ

LỊCH SỬ
QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

Mục lục

	Trang
Danh mục hình và bảng	9
Danh mục chữ viết tắt	11
Lời nói đầu	13
Phản I Lịch sử quản lý đất dai thế giới	17
Chương 1	
Sự xuất hiện của loài người. Quá trình sử dụng đất dai và sự ra đời của nghiệp vụ địa chính	17
1.1. Sự xuất hiện của loài người	17
1.2. Quá trình sử dụng đất dai và sự hình thành khái niệm sở hữu	19
1.3. Sự ra đời của nghiệp vụ địa chính	23
Chương 2	
Dịa lý lịch sử và chính sách đất dai của các nhà nước cổ đại	29
2.1. Ai Cập cổ đại và các chính sách đất dai	31
2.2. Luồng Hồi, Babilon cổ đại và chính sách đất dai	34
2.3. Ấn Độ cổ đại và chính sách đất dai	37

2.4.	Trung Quốc cổ đại và chính sách đất đai	41
2.5.	Hy Lạp cổ đại và chính sách đất đai	43
2.6.	La Mã cổ đại và chính sách đất đai	45

Chương 3

Quản lý đất đai thời phong kiến và sự phát triển, phân hoá địa chính thời tư bản và hiện đại 51

3.1.	Quản lý đất đai thời phong kiến	51
3.1.1.	Quản lý đất đai của nhà nước phong kiến Trung Quốc	52
3.1.2.	Quản lý đất đai của nhà nước phong kiến Franc (Tây Âu)	58
3.2.	Sự phát triển, phân hoá địa chính thời tư bản và hiện đại	65
3.2.1.	Sự phát triển địa chính ở Pháp	67
3.2.2.	Sự phát triển địa chính ở Italia	70
3.2.3.	Sự phát triển địa chính của CHLB Đức	72
3.2.4.	Sự phát triển địa chính đặc thù ở một số nước châu Âu	74
3.2.5.	Liên minh châu Âu (EU) và một nền địa chính thống nhất trong tương lai	76
3.2.6.	Sự phát triển địa chính ở CHLB Nga	80
3.2.7.	Sự phát triển địa chính ở nước Mỹ	85
3.2.8.	Sự phát triển địa chính ở Australia	87
3.2.9.	Sự phát triển địa chính ở Trung Quốc	93

3.2.10. Sự phát triển địa chính ở Thái Lan	100
Phần 2 Lịch sử quản lý đất đai Việt Nam	107
Chương 4	
Khái quát địa lý lịch sử và địa lý hành chính	
các vùng đất Việt Nam	107
4.1. Việt Nam thời kỳ tiền sử	107
4.2. Khái quát địa lý lịch sử và hành chính vùng Đồng bằng Bắc Bộ, Trung du và Miền núi phía bắc	109
4.2.1. Đồng bằng và Trung du Bắc Bộ	109
4.2.2. Vùng núi phía bắc	127
4.3. Khái quát địa lý lịch sử và hành chính vùng đất Thuận Quảng, Nam Trung Bộ và Tây Nguyên	128
4.3.1. Thuận Quảng và Nam Trung Bộ	128
4.3.2. Vùng đất Tây Nguyên	133
4.4. Khái quát địa lý lịch sử và hành chính vùng đất Đông và Tây Nam Bộ	134
Chương 5	
Chính sách quản lý đất đai của	
các nhà nước phong kiến Việt Nam	141
5.1. Chính sách ruộng đất thời kỳ sơ sứ	141
5.1.1. Nhà nước Văn Lang - Âu Lạc	141
5.1.2. Nhà nước dò hộ Nam Việt	146
5.2. Chính sách ruộng đất của các nhà nước dò hộ phong kiến trong 1000 năm Bắc thuộc	147
5.2.1. Nhà Hán đến nhà Tuỳ	147

3.3.2.	Nhà Đường	149
3.3.	Các chính sách ruộng đất của các nhà nước phong kiến từ thời đầu năm ở Việt Nam	150
3.3.1.	Chính quyền từ chúa Lý Khắc - Dương - Nại	151
3.3.2.	Các nhà nước Đinh - Tiền - Lê	155
3.4.	Quản lý đất đai của các nhà nước Lý - Trần - Hậu	156
3.4.1.	Nhà Lý	157
3.4.2.	Nhà Trần	160
3.4.3.	Nhà Hậu	171
3.5.	Chính sách đất đai thời Lê (Hàng Lê)	174
3.5.1.	Thời Lê Sri	174
3.5.2.	Thời Lê Mai (1388-1398)	180
3.6.	Chính sách đất đai thời nhà Nguyễn	189
3.6.1.	Công trình do đúc, thành lập các trại nô lệ và quản lý nô lệ	189
3.6.2.	Chính sách khai hoang và phân trùm đất lâm mục	190
3.6.3.	Chính sách phân cấp ruộng đất và phân chia đất	194
3.6.4.	Pháp luật đất đai của nhà Nguyễn	196
3.6.5.	Chính sách tì thợ và phân đất của nhà Nguyễn	201
3.6.6.	Chính sách khoán đất	202
Chapter 6		
4.	Quản lý đất đai thờiOLON - hiện đại	205
4.1.	từ năm 1858 đến nay	205
4.1.1.	Quản lý đất đai thời thuộc Pháp (1858-1945)	207
4.1.1.1.	Các chính sách đất đai	207

6.1.2	Tổ chức và hoạt động địa chính	211
6.1.3	Pháp luật đất đai	220
6.2	Chính sách quản lý đất đai ở miền Nam thời Mỹ-Ngụy (1954-1975)	225
6.2.1	Tổ chức và hoạt động địa chính	225
6.2.2	Chính sách "Cải cách diền địa" của chính quyền Ngô Đình Diệm	228
6.2.3	Luật "Người cày có ruộng" của chính quyền Nguyễn Văn Thiệu	232
6.3	Chính sách và quản lý đất đai	234
	thời nhà nước VNDCCH và CHXHCNVN	
6.3.1	Thời kỳ nhà nước VNDCCH (1945-1975)	234
6.3.2	Thời kỳ nhà nước CHXHCN Việt Nam (1975 đến nay)	240
	Tài liệu tham khảo	251